

Meno terapijos poveikis specialiųjų poreikių mokiniams

Nors menas senas kaip žmonija, tačiau apie gydomąjį meno poveikį kalbėti pradėta tik praėjusiame amžiuje. Meno terapijos terminą pasiūlė A. Hillas (1938 m.), po to, kai sergančiųjų plaučių ligomis ligoninėje pastebėjo, kad piešimo procesas suteikia ne tik gerų emocijų, bet ir skatina gijimą. Teigiamas meninės veiklos poveikis tampa dar ryškesnis, kuomet kalbame apie proto ar psichikos sutrikimus; psichologinių, elgesio ir emocijų sutrikimų turinčius asmenis.

Savo kelią meno (dailės) terapija pradėjo kaip psichoterapijos metodas ir atspindėjo psichoanalizės pažiūras. Šveicarų psichiatras Karlas Gustavas Jungas prašė savo pacientus piešti sapnus, fantazijas, svajones, nes manė, jog meno priemone išreikštas simbolis, tiesiogiai siejasi su vidiniu žmogaus išgyvenimu. Dailės terapinis procesas grindžiamas tuo, kad reikšmingiausios žmogaus mintys ir išgyvenimai, būdami pasąmoningos kilmės, gali būti greičiau išreikšti vaizdiniais, nei žodžiais.

Dailės terapija taikoma pačioms įvairiausioms visuomenės grupėms: neįgaliesiems, specialiųjų poreikių turintiems mokiniams, asmenims, siekiantiems giliau save pažinti ir kt. Skirtingoms grupėms taikomi vis kiti metodai. Pavyzdžiui, ankstyvojo amžiaus vaikams dailės užsiėmimai gali būti taikomi kaip gausios jutiminės patirties laukas, smulkiosios ir stambiosios motorikos lavinimas, verbalinės raiškos skatinimas.

Specialiųjų poreikių vaikai užsiėmimuose gali lavinti šiuos įgūdžius:

- motorinius;
- erdvės suvokimo, savivokos;
- negatyviųjų ir pozityviųjų išgyvenimų raiškos, geriau juos suvokti;
- kalbinės raiškos lavinimo.

Kūrybiniame procese galima plėsti pažintines vaiko galimybes, toks procesas gali daryti įtaką sulėtėjusiai raidai. Ypatingą vietą tarp meno terapijos krypčių užima muzikos terapija. Psichologinis, emocinis ir dvasinis muzikos poveikis padeda atgauti psichologinį ir fizinį balansą. Ji – lyg neregimas tarpininkas – padeda pažinti ir išreikšti save, kurti ir tvirtinti tarpasmeninius ryšius su kitais asmenimis ar grupe. Muzikinis bendradarbiavimas kūrybingoje ir saugioje atmosferoje ugdo savitarpio supratimą, o individą ar grupę gali paskatinti ryžtis drąsiems pokyčiams. Muzika gali būti instrumentu, padedančiu fobijų kamuojamiems vaikams.

Muzikos poveikis gali pagerinti:

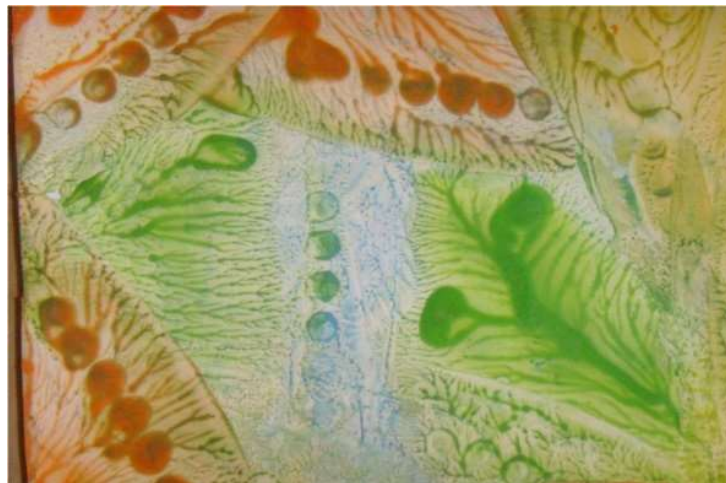
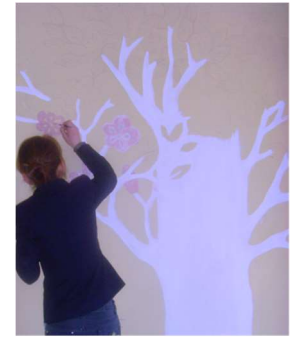
- klausos sutrikimus;
- skaitymo sutrikimus;
- dėmesio nepakankamumą;
- raidos sutrikimus.

Atliekant grigališkąjį choralą, naudojami natūralūs kvėpavimo pratimai, sukuriantys laisvos erdvės pojūtį. Jis labai tinka ramioms studijoms ar įtampą sumažinti. Lėtesnė baroko muzika (J. S. Bachas, G. F. Hendelis, A.

Vivaldis, A. Corelli) suteikia tvirtumo, tvarkos, numatymo ir saugumo jausmą, o darbui ir mokymuisi sukuria protinę veiklą skatinančią aplinką. Klasikinė muzika (J. Haidnas ir V. A. Mocartas) pasižymi aiškumu, elegancija ir skaidrumu, todėl didina dėmesingumą ir gerina atmintį bei erdvinį suvokimą.

Visos meno priemonės (tapymas, lipdymas, muzikavimas ir kt.) suteikia saviraiškos galimybių, žmonėms, turintiems minėtų sutrikimų. Deja, naudojimasis jomis, dažnai ribojamas ar apsunkinamas. Meno terapija akcentuoja žmogaus savigydos galimybes, orientuojasi į kiekviename žmoguje glūdintį vidinių jėgų ir sveikatos potencialą, tampriai susijusį su jo kūrybinėmis galiomis.

Justina Valterė,
Vilniaus r. Pagirių gimnazijos
logopedė metodininkė ir specialioji pedagogė

Skaitkite daugiau: <http://www.svietimonaujienos.lt/meno-terapijos-poveikis-specialiuju-poreikiu-mokiniams/>